۱۰

«لوپتو» پاییز به سینما می‌آید

۱۱

پشت پرده بیانیه زنان سینماگر

۱۲

شعر اعتراض روح اصیل هنر انقلاب

نمایشگاه خوشنویسی علی شیرازی این روزها در موزه امام علی(ع) برپاست | عکس: جاوش همواندی

۱۱ و ۱۰

گفت‌وگو با استاد علی شیرازی

به مناسبت برگزاری نمایشگاه خوشنویسی «شهر رمضان»

اخلاق از ارکان خوشنویسی است

بعد از دو سال، نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم به صورت حضوری با برنامه‌های متنوع در مصلی تهران برگزار می‌شود

نمایشگاه قرآن، پرنشاط‌تر از همیشه

آذر مهاجر

فرهنگ و هنر

ستاد ملی کرونا تقریبا از دو ماه پیش، مجوز برگزاری حضوری نمایشگاه‌های قرآن و نمایشگاه کتاب تهران را صادر کرد و در این فاصله، معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان متولی برگزاری این نمایشگاه دست به کار شد و دیروز در نشست خبری بیست و نهمین دوره این نمایشگاه تاکید شده که این دوره قرار است پرنشاط‌تر از همیشه برگزار شود، به این منظور برنامه‌های متنوعی در آن تدارک دیده شده است.

تلاش برگزارکنندگان بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم این بوده که فضای نمایشگاه تفرجگاهی باشد برای تفریح و نشاط معنوی در شب‌های پربرکت ماه مبارک رمضان، به این منظور برخی بخش‌های این نمایشگاه متفاوت با دوره‌های قبل برگزار می‌شود و چند بخش تازه هم اضافه شده است. در مجموع فضای نمایشگاه به این ترتیب خواهد بود که خانواده‌ها بتوانند در آن گردش کنند و خوراک معنوی مناسب‌شان را کسب کنند، کودکان و نوجوانان برنامه‌های خاص خودشان را در نمایشگاه داشته باشند، به وقت اذان مهمان یک افطاری ساده باشند و پیش از نیمه‌شب به خانه بازگردند.

بیست و نهمین دوره نمایشگاه قرآن از ۲۷ فروردین مصادف با ۱۴ رمضان و شب میلاد امام حسن مجتبی(ع) هر روز از ساعت ۱۷ تا ۲۳ و ۳۰ دقیقه به مدت دو هفته برپا خواهد بود.

علیرضا معاف، رئیس بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم در توضیحاتی مختصر و مفید، توضیحاتی درباره این دوره از نمایشگاه به نمایندگان رسانه‌ها ارائه کرد اما پیش از آن، ایستگاه بیست و نهم برای این نمایشگاه را قدر دانست و از برگزاری دوباره نمایشگاه به صورت حضوری ابزار خرسندی کرد. معاون قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، درباره مهم‌ترین ویژگی بیست و نهمین دوره این نمایشگاه گفت: «نمایشگاه قرآن به عنوان اتفاق چندجانبه و جذاب در محیطی که به عنوان تفریح دینی و تفرجگاه دینی مردم محسوب می‌شود، برگزار خواهد شد و یکی از سیاست‌های ما در برگزاری نمایشگاه قرآن کریم، این بوده که محیط نمایشگاه محیطی جذاب‌تر، شادتر و خانواده‌محورتر از دوره‌های قبل باشد.» معاف پویش «ماه امید» را یکی از برنامه‌های ویژه این دوره از نمایشگاه برشمرد که براساس شعار این دوره از نمایشگاه راه‌اندازی شده است. برای بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم شعار «قرآن، کتاب امید و آرامش» درنظر گرفته شده است.

به روایت اعداد

۴۵ بخش مختلف در این دوره از نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم تدارک دیده شده است.

۴۰۰۰۰ مترمربع فضایی است که به برگزاری این نمایشگاه اختصاص یافته است.

۸۰ نوآوری، ابتکار و ایده خلاقانه در این دوره از نمایشگاه تدارک دیده شده است.

۲۰۰۰ متر مربع فضا به نام‌آوران و عرضه‌کنندگان صنایع دستی کشور اختصاص یافته که بتوانند هنرهای دستی در این زمینه را با تخفیف ویژه به شرکت‌کنندگان ارائه کنند.

۱۰۰ ناشر مکتوب و دیجیتال در این دوره از نمایشگاه حضور دارند و آثار مرتبط با حوزه دین و قرآن را با تخفیف ویژه عرضه می‌کنند.

۲۰ وبینار با موضوعاتی مانند وحدت اسلامی، تقریب مذاهب، جنبش‌های اسلامی، مساله فلسطین و یمن و دیپلماسی قرآنی با حضور کارشناسان بین‌المللی و همزمان با نمایشگاه قرآن برگزار می‌شود.

۱۲۰ نشان مطرح در حوزه عفاف و حجاب در این دوره از نمایشگاه آثارشان را با تخفیف ویژه عرضه می‌کنند.

۲۰۰۰ خادم قرآنی، خادم نهج‌البلاغه و صحیفه سجادیه در بیست و ششمین دوره تجلیل از خادمان قرآنی با هم رقابت می‌کنند.

بخش‌های مختلف نمایشگاه

بیست و نهمین دوره نمایشگاه قرار است با ۴۵ بخش مختلف و ۸۰ برنامه تازه برگزار شود و البته بسیاری از برنامه‌های همیشگی آن هم برقرار است. مثل نمایشگاه ناشران، نمایشگاه صنایع دستی مرتبط با دین و قرآن، نمایشگاه حجاب و عفاف و همین‌طور ارائه خدماتی مانند تعویض، صحافی و مرمت قرآن‌های قدیمی. معاون قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برخی از مهم‌ترین بخش‌های مختلف این نمایشگاه را برشمرد که از این قرار است:

تجلیل از خادمان قرآنی: بیست و ششمین دوره از تجلیل خادمان قرآن امسال همزمان با نمایشگاه قرآن برگزار می‌شود و البته امسال برای اولین بار در همین رویداد از خادمان نهج‌البلاغه و خادمان صحیفه سجادیه نیز تقدیر می‌شود.

مرکز بازی‌های رایانه‌ای: در این دوره از نمایشگاه یک مرکز تجربه بازی رایانه‌ای راه‌اندازی شده که ۲۴ نوجوان می‌توانند در ۱۵ نوع بازی، در حوزه‌های مفهومی دینی و اهل بیتی شرکت کنند.

بخش محتوایی کودکان: در این بخش برای حوزه‌های قرآنی، نماز و محبت اهل بیت برنامه‌های ویژه‌ای برای گروه سنی چهار تا ۱۲ سال تدارک دیده شده است.

پویش ستارگان زمین: این پویش با هدف ترویج جلسات قرآنی در خانه‌ها راه‌اندازی شده و با ارائه جلسات نمونه و استاندارد، احیای جلسات اینچنینی را بعد از دوره کرونا دنبال می‌کند. مسجد جامعه‌ساز و تمدن‌ساز: در این بخش نمایشگاه نمادهای تمدنی و فرهنگی در ارتباط با مسجد ارائه می‌شود تا براساس سفارشات رهبر معظم انقلاب، پیوند قرآن کریم و مساجد تحکیم شود.

مشاوره‌های خانوادگی: این بخش که در سال‌های گذشته از بخش‌های پرمخاطب بوده، امسال هم برقرار است و خانواده‌ها می‌توانند از مشاوره‌های کارشناسان و اساتید دینی بهره‌مند شوند.

چادراولی‌ها و نذر حجاب: هر سال بخش عفاف و حجاب در نمایشگاه قرآن کریم برگزار می‌شود امسال در برای اولین بار در این بخش برنامه‌هایی تدارک دیده شده و شامل کسانی می‌شود که برای اولین بار چادر به سر می‌کنند و نیز کسانی که نذر حجاب کرده‌اند.

رویدادهای دانش‌بنیان: انتخاب شعار سال «تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» برای سال جدید از سوی رهبر انقلاب، برگزارکنندگان نمایشگاه را بر آن داشته که یک فضای استارتاپی برای این دوره از نمایشگاه قرآن تدارک ببینند. در این بخش به مدت سه روز ایده‌های خلاقانه و طرح‌های نوآورانه مرتبط با فرهنگ دینی ارائه می‌شود.

مشاوره‌های تربیتی: والدین شرکت‌کننده در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم می‌توانند فرزندان خود را به بخش‌های مرتبط به خودشان در نمایشگاه بسپارند و خودشان در برنامه‌های پیش‌بینی شده برای تربیت فرزندان شرکت کنند و از آموزش‌های مرتبط با تربیت دینی کودکان و نوجوانان بهره بگیرند.

تاسیس دارالترجمه قرآن: در بیست و نهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، دارالترجمه قرآن که زیر نظر فرهنگ و ارشاد اسلامی تاسیس شده، رونمایی می‌شود. این مرکز به منظور حمایت از ترجمه قرآن، در کنار مرکز نشر و طبع قرآن فعالیت خواهد کرد.

بخش مجازی، همچنان برپاست

تجربه برگزاری نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، دستاوردهایی داشته و فوایدی به همراه آورده که دست‌اندرکاران این جشنواره را بر آن داشته تا امسال در کنار برگزاری نمایشگاه در مصلای تهران، بخش مجازی را به قوت قبل برگزار کنند. براساس توضیحات عزیززاده قائم‌مقام نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم، بخش مجازی نمایشگاه، تور سه‌بعدی از نمایشگاه نیست، بلکه محتوای مستقل دارد و یک تلویزیون اینترنتی محسوب می‌شود که برنامه‌های متنوعی مستقل از برنامه‌های نمایشگاه ارائه می‌کند و از آن جمله می‌توان به گفت‌وگوها و جلسات کارشناسی اشاره کرد. همچنین محصولات فرهنگی نمایشگاه از طریق فضای مجازی نیز در دسترس علاقه‌مندان خواهد بود.

پوسترهایی از مرد میدان قرآن

نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم امسال سه پوستر خواهد داشت که یکی از آنها به موضوع نمایشگاه اختصاص دارد و دو پوستر دیگر مزین به تصویر حاج قاسم سلیمانی است. معاون قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به این‌که مرد میدان قرآن حاج قاسم سلیمانی است، گفت: «در پوسترهای نمایشگاه قرآن تلاش کردیم که حال و هوای حاج قاسم را مورد توجه قرار دهیم تا این‌گونه بتوانیم از ایشان تقدیر و تشکری در نمایشگاه داشته باشیم و در همین راستا سه پوستر پیرامون ابعاد شخصیتی ایشان طراحی شده است.» سه پوستر نمایشگاه قرآن با حضور فرزند شهید اصلانی، طلبه‌ای که در حرم مقدس امام رضا(ع) به شهادت رسید، رونمایی شد.

روییداد

بزرگداشت عطار نیشابوری در فضای مجازی

هرچند فردا روز بزرگداشت حکیم عطار نیشابوری است، اما انجمن آثار و مفاخر فرهنگی اعلام کرده امروز مراسم پاسداشت مقام این حکیم را از ساعت ۱۶ الی ۱۸ در فضای مجازی برگزار می‌کند. در این مراسم که به صورت زنده از صفحه اینستاگرام انجمن به نشانی anjomanasarmafakher2 پخش می‌شود حسن بلخاری (رئیس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی)، مهدی محقق (رئیس هیأت مدیره انجمن)، محمود شالویی (دستیار وزیر و مدیرکل حوزه وزارتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)، سیدعلی اصغر میرباقری‌فرد (استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان) و علی‌محمد خراسانی (عطارشناس و پژوهشگر ارشد مرکز میراث خطی آکادمی ملی علوم جمهوری تاجیکستان) به ایراد سخن خواهند پرداخت. همچنین علاقه‌مندان می‌توانند فایل‌های تصویری سخنرانان این مراسم را به صورت همزمان در صفحات انجمن آثار و مفاخر فرهنگی در فضای مجازی به نشانی mafakherefarhangi مشاهده کنند.

روز عطار در نیشابور حال و هوایی متفاوت و پر شور دارد، بسیاری از گردشگران تور نیشابور، مسافران و شهروندان نیشابور سعی می‌کنند در این روز خاص، خود را به آرامگاه عطار برسانند و در این حس و حال پرشور شریک شوند.

البته ما هم در روزنامه جام جم فکری به حال پاسداشت این روز کرده‌ایم و فردا با دو مطلب خواندنی در این باره در خدمت شما خواهیم بود.

«مخزن» روی صحنه می‌رود

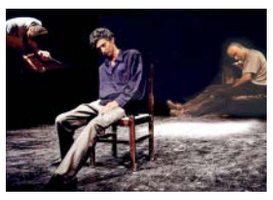

بیشتر از دو دهه پیش یعنی حوالی سال ۱۳۷۷ جلال تهرانی، نمایشنامه‌ای نوشته به نام مخزن. این نمایشنامه در حوزه متن‌هایی بود که وی آن زمان برای رادیو می‌نوشت. اواخر سال ۸۰ تمرین این نمایش را آغاز کرد و نمایش تابستان ۸۱ اجرا شد اما به دلیل همزمان شدن اجرا با نمایش دیگرش «نفرتی تی» اجرای آن نیمه‌کاره ماند، زیرا بچه‌های گروهش مجبور بودند از این تالار با گریم به آن تالار بروند. این فشار باعث می‌شد کیفیت هر دو اجرا پایین بیاید. حسرت اجرای خوب این نمایشنامه به دل علاقه‌مندان آثار جلال تهرانی باقی ماند تا وقتی که سال ۱۳۹۰ دوباره این فرصت فراهم شد. دو اجرای قبلی این نمایش با استقبال تماشاگران مواجه شده بود و دومین مرتبه‌ای که مخزن به صحنه رفت، در دو نوبت در تئاتر مولوی میزبان تماشاگران بود.

حالا یک بار دیگر جلال تهرانی، نویسنده و کارگردان خلاق تئاتر قصد دارد این نمایشنامه را اجرا کند اما این بار، جمعی از شاگردانش و در سالن تئاتر مکتب تهران. هنوز جزئیات بیشتری از این نمایش منتشر نشده اما علاقه‌مندان پیگیر تئاتر به‌خصوص آنها که نوآوری‌ها و خلاقیت‌های جلال تهرانی را دنبال می‌کنند، حتما مشتاق تماشای آن خواهند بود.

شعر و مکث

مردی کبوتر شد

شعری از رضا علی‌اکبری

خیابان، دوربین و آب و قرآن،... اولین برداشت / کسی در صحنه خم شد، ساک خود را از زمین برداشت

تریبون‌ها. پر از احساس. رفتن را هجی کردند / تمام شهر را آوازهای آتشین برداشت

بیا «ای لشگر صاحب‌زمان آماده باش» اکنون / وطن یا دین؟ برای هردو باید تیغ کین برداشت

در اینجا. صحنه دوم. غبار و خون و باروت است / کلاش کهنه را بازیگر ما با یقین برداشت

دلش در بند بود و... بند پوتین خودش را بست / قدم‌های خودش را عاشقانه تا کمین برداشت

شروع جلوه ویژه. شب و مین، کاوش و... می‌ریخت / اناری دانه‌دانه خون خود را روی این برداشت

اناری دانه دانه بسته شد، مردی کبوتر شد / ولی در پشت جبهه مادری تا خورد، چین برداشت

... و روی شانه مردم، سبک‌تر می‌وزید از باد / مکعب، خالی‌خالی، خیابان، واپسین برداشت

مکث: تاثیرگذاری سینما بر دیگر هنرها، موضوعی است که در بسیاری از بحث‌ها و گفت‌وگوهای هنری به آن پرداخته می‌شود. سینما به‌واسطه این‌که از امکانات دیگر هنرها به صورت بصری استفاده می‌کند، به هنر تأثیرگذار دوران معاصر بدل شده است. این هنر، بر شعر نیز تأثیرگذار بوده است و به‌خصوص در تصویرپردازی شاعران استفاده‌های فراوانی از هنرمندی سینماگران کرده‌اند. (البته سینما نیز از ظرفیت‌های ادبیات به‌خصوص صنایع ادبی استفاده کرده است که تفصیل آن را می‌توانید در کتاب مشت در نمای درشت، نوشته زنده‌یاد سید حسن حسینی ببینید)

این شعر از رضا علی‌اکبری نمونه‌ای است از تأثیرپذیری مدرن و هنرمندانه از امکانات هنر سینما. از همان ابتدای شعر متوجه می‌شویم که شاعر به جای توصیف فضا، دست به چینش یک سکانس سینمایی زده است:

خیابان، دوربین و آب و قرآن،... اولین برداشت / کسی در صحنه خم شد، ساک خود را از زمین برداشت

اولین برداشت این سکانس با خم شدن یک فرد برای برداشتن ساکش از زمین آغاز می‌شود. در ادامه تصویرهای آشنا مانند تصویرهای سینمایی در برابر چشم می‌گذرند، صحنه‌هایی که رنگ و صدا دارند، تریبون‌ها و صدای نوحه‌خوانی، بعد سکانس بعدی را می‌بینیم قهرمان داستان در آستانه شروع عملیات است، پوتینش را محکم می‌کند و آماده رزم می‌شود، عملیات شروع می‌شود و بعد به صحنه شهادت می‌رسیم.

شروع جلوه ویژه. شب و مین، کاوش و... می‌ریخت / اناری دانه‌دانه خون خود را روی این برداشت

اناری دانه دانه بسته شد، مردی کبوتر شد / ولی در پشت جبهه مادری تا خورد، چین برداشت

صحنه با تلفیقی از اناری دانه دانه، کبوتر شدن مرد و چین برداشتن مادر کامل می‌شود. در اینجا شاعر از توانایی‌ها و ظرفیت‌های شعر استفاده می‌کند. شاعر در این شعر به جای استفاده از بیانی صریح و مستقیم و تعریف و تمجید از شهیدی خاص، بدون دخالت در متن و با تصویرپردازی توانسته است شهادت شهیدان را به تصویر کشد.